

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Huvijuht-loovtegevuse õpetaja õppekava

Janika Juuse

JÕHVI ÕPILASMALEVA KORRALDAMINE JA ARENDAMINE

AASTATEL 2016-2018

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Külli Salumäe, TÜ VKA huvihariduse assistent

Kaitsmisele lubatud:.....

(Juhendaja allkiri)

Viljandi 2019

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1 TEOREETILINE TAUST	5
1.1 Töös kasutatavad mõisted.....	5
1.2 Dewey kasvatusteoreetilised vaatekohad	6
1.3 ALACT-mudel.....	7
1.4 Eesti Õpilasmaleva traditsioon	9
1.4.1 Õpilasmaleva personalile esitatavad nõuded.....	10
2 JÕHVI ÕPILASMALEV	12
2.1 Ülevaade Jõhvi õpilasmalevast.....	12
2.1.1 Jõhvi õpilasmaleva personali tööülesanded	13
2.2 Koostöö naabervaldade õpilasmalevatega	15
3 MALEVATEGEVUSE ANALÜÜS JA ARENDAMINE	17
3.1 2016 aasta malevategevus	17
3.1.1 Tegevused maleva arendamiseks	18
3.2 2017 aasta malevategevus	21
3.2.1 Tegevused maleva arendamiseks	22
3.3 2018 aasta malevategevus	24
3.3.1 Tegevused maleva arendamiseks	25
4 ENESEREFLEKSIOON	27
KOKKUVÕTE.....	30
KASUTATUD KIRJANDUS	31
LISA 1. Jõhvi õpilasmaleva eelarve.....	34
LISA 2. 2016 aasta maleva projekti eelarve.....	35
LISA 3. 2017. aasta maleva projekti eelarve.....	36
LISA 4. 2018. aasta maleva projekti eelarve.....	37
LISA 5. Jõhvi õpilasmaleva korraldaja käsundusleping	38
LISA 6. Jõhvi õpilasmaleva kasvataja käsundusleping	39
LISA 7. Jõhvi õpilasmalev 2016 nädalakava	40
LISA 8. Jõhvi õpilasmalev 2017 nädalakava	41
LISA 9. Jõhvi õpilasmalev 2018 nädalakava	42
SUMMARY	43
LIHTLITSENTS	44

SISSEJUHATUS

Noorsootöö üheks valdkonnaks on noorte töökasvatus. Töökasvatus on inimese sihipärane tööks ettevalmistus ning õpetuse ja kasvatusese osa, mis arendab isiksuseomadusi, annab üldharivaid, tehnilisi, suhtlemis- ja kutsealaseid teadmisi, oskusi ja vilumusi, õpetab ühiskondliku töö vajalikkust ning kasvatab tööharjumust /.../Töökasvatusega pannakse alus töö väärtustamisele ja positiivsele töösse suhtumisele (Arendi 2011).

Noorsootöös nähakse töökasvatuse eesmärgina toetada noorte tööhõivevalmiduse suurendamist ning noorte olukorra parandamist tööturul, aidates kaasa töökogemuse saamisele, rakendades mitmekesiseid töökasvatuslikke meetodeid (Noortevaldkonna arengukava 2014-2020 lk 9).

Käesolev loov-praktiline lõputöö on Jõhvi õpilasmaleva korraldamine ja arendamine aastatel 2016-2018. Olles Jõhvi valla noorsootöötaja, kuulub õpilasmaleva korraldamine minu tööülesannete hulka. Õpilasmalevas osales kolme suve jooksul kokku 45 Jõhvi valla noort vanuses 13-18 eluaastat, kes valiti välja 98 kandideerija hulgast.

Kõigil kolmel aastal oli õpilasmaleva pearahastajaks Jõhvi Vallavalitsus ning kaasrahastajaks Eesti Noorsootöö Keskus. Malevaid korraldades tehti koostööd Eesti Töötukassa ja Innove Rajaleidjaga, et aidata noortel kavandada tulevikuplaane ja tutvustada noortele neid puudutavat tööga seonduvat seadustikku.

Jõhvi õpilasmaleva eesmärgiks oli anda noortele esmane töökogemus, arendada noorte ettevõtlikkust ja aidata noortel kavandada tulevikuplaane. Seejuures on tuginetud John Dewey kasvatusetteooriale, mille juhtlauseks on „tegemise kaudu õppimine“ (*ing. k. learning by doing*) (Dewey 1997). Jõhvi õpilasmalevas said noored esmakordse töökogemuse, algatasid ise tegevusi, läbisid arendavaid töötubasid, mille eesmärk oli toetada noorte ettevõtlikkuse arengut ja seostada malevategevusi oma tulevikuplaanidega. Peetud arutelud aitasid kaasa noorte arusaama kujunemisele, kuidas omandatud teadmisi ja oskusi uutesse olukordadesse üle kanda.

Õpilasmaleva eesmärgid seadsin 2016. aasta õpilasmalevat planeerides, tuginedes noortevaldkonna arengukavale (2014-2020), kus meede 2 järgi on noorsootöö üheks eesmärgiks noorte tööhõivevalmiduse parandamine. Jõhvi õpilasmalevat esmakordselt korraldades, olin äsja tööle asunud Jõhvi noortekeskuses. Varasemalt olin sooritanud 2012.

aastal laagrikasvataja ning 2015. aastal laagrijuhataja kutse-eksami, mis võimaldas mul töömaleva juhina tööle asuda. Kuigi Jõhvi õpilasmalev ei ole õõbimisega, siis käsitletakse seda kohaliku omavalitsuse poolt projektlaagrina.

Õpilasmaleva arendamist aastatel 2016-2018 on analüüsitud Korthagen`i ja Vasalos`e (2005) ALACT-mudelile tuginedes.

Käesoleva **loov-praktilise lõputöö eesmärk** on anda ülevaade Jõhvi õpilasmaleva korraldamise ja arendamise protsessist aastatel 2016-2018.

Eesmärgi saavutamiseks seadsin endale järgmised ülesanded:

1. Hinnata Jõhvi õpilasmaleva arendamisprotsessi
2. Tuua esile enda areng õpilasmaleva korraldajana
3. Anda hinnang õpilasmaleva eesmärgi saavutamisele

Minu töö koosneb kolmest osast. Esimeses osas on käsitletud kogemusõpet ja refleksiooni protsessi, tuginedes Dewey kasvatusteooriale ning Korthagen`i ja Vasalos`e ALACT-mudelile. Lisaks kirjeldan õpilasmalevat olemust, tuginedes Eesti õpilasmaleva ajaloole ja tänapäeva maleva käsitlustele. Teises osas annan ülevaate Jõhvi õpilasmaleva korraldus- ja arendamistegevustest, tuginedes ALACT-mudelile. Kolmandas osas analüüsin ja annan hinnangu oma korraldamiskogemusele.

1 TEOREETILINE TAUST

1.1 Töös kasutatavad mõisted

Ettevõtlus – igapäevaste tegevuste ja toimingute kogum, mis on tihedalt seotud püstitatud eesmärkidega ning nende saavutamiseks vajalike teadmiste, oskuste, kogemuste ja isikuomadustega, sh valmidusega võtta riske kõikidel tasanditel (Zeiger 2013).

Ettevõtlikkus – isiku omaduste ja hoiakute kogum, mis koondab endas loovust, algatusvõimet, arukat tegutsemist ning vastutustunnet ja hoolivust (Hansen, 2017).

Kutsestandard – dokument, mis kirjeldab kutsetegevust ning vastaval kutsel tegutsemiseks vajalikku kompetentsust ehk töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit (Kutsekoda, 2019).

Noorte projektlaager – äriregistrisse, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse või usuliste ühenduste registrisse kantud isiku, riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikkusse registrisse kantud asutuse või avalik-õigusliku juriidilise isiku laager, mida peetakse valla- või linnavalitsuse loal ning mille ühe vahetuse pikkus on vähemalt kuus ööpäeva ja mis tegutseb aastas kuni 60 päeva (Noorsootöö seadus § 3).

Meeskonnatöö – väikese koosseisuga (2-16 liiget) grupi vaimne ühistegevus, mille eesmärgiks on millegi lahendamine või loomine viisil, mille peale ükski meeskonna liige üksi poleks tulnud (Virovere jt 2005, lk. 107,112).

Mitteformaalne õpe – organiseeritud ja toimub väljaspool formaalset haridussüsteemi ning vastab kindla inimeste grupi õppimisvajadustele (Jarvis 1990).

Noorsootöö – tingimuste loomine noore isiksuse mitmekülgseks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda (Noorsootöö seadus § 4).

Töökasvatus – valdkond, kus mitmekesiste meetodite kaudu kujundatakse noorte sotsiaalset kompetentsust ja tööharjumusi, mille abil nad omandavad kutse-eelseid oskusi (Elevant jt 2006, lk 17).

1.2 Dewey kasvatusteoreetilised vaatekohad

John Dewey (1997) oli Ameerika filosoof, psühholoog ja haridusteadlane, kelle kasvatusteooria juhtlauseks on „tegemise kaudu õppimine“ – *learning by doing*. John Dewey leidis, et kogemuse ja õppimise vahel on tugev ja lahutamatu side. Tema teooria järgi on **kogemus** filosoofilises kontekstis kesksel kohal. Õpetajatel või juhendajatel tuleb kasvavale indiviidile ehk noorele pakkuda elamusi ja kogemusi, tänu millele õpib noor rohkem ning seostab neid varasemalt õpitud kogemustega. Uutest kogemustest saadakse teadmisi, mida edaspidi kasutatakse (Pihlakas 2005; Kainulainen, Kähönen 1999).

Nelli Jung'i järgi (2013, lk 40-41) on kogemuste mõju väga suur, sest need on alati isiklikud. Omaena läbielatu kuulub noore enese maailma ning saab ühel või teisel viisil seotud sellega, mis on talle oluline ja väärtuslik. Dewey'le viidates toob Jung esile, et on väga oluline noorte tegevust või initsiatiivi toetada.

Dewey kasvatusideedes on kolm põhipunkti (Pihlakas 2005; Kainulainen, Kähönen 1999):

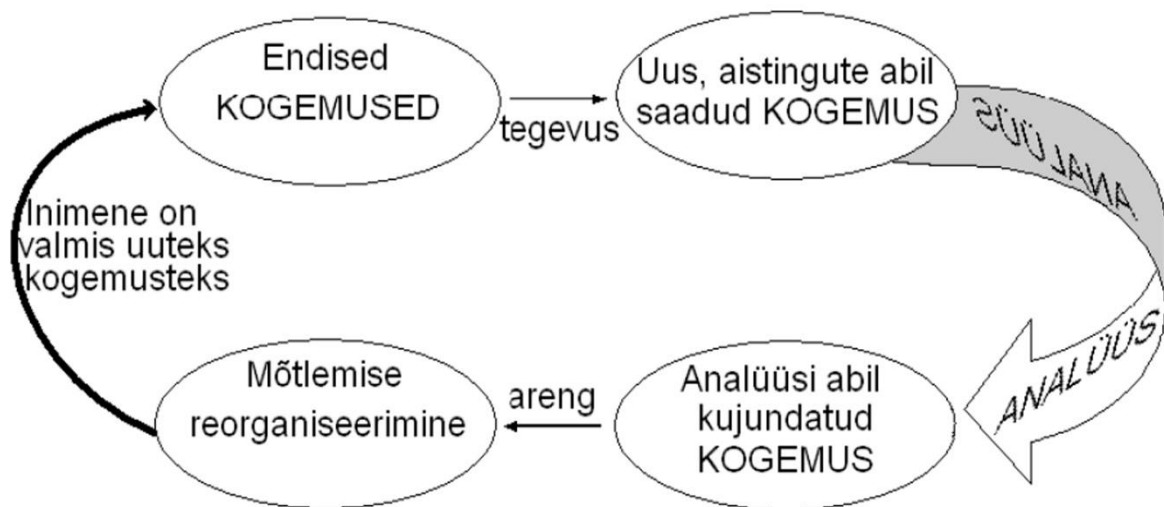
1) Teadmine ja tegemine kuuluvad ühte. Selle arusaama järgi võib indiviid lahendada probleeme oma eelmiste kogemuste abil ja hinnata oma tulemusi. Lastele ja noortele peaks pakkuma eluõpetust ehk praktilisi kogemusi.

2) Kasvaval indiviidil on neli põhivajadust, mida peaks rahuldama:

1. sotsiaalne vajadus, millele võib tähelepanu juhtida rühmategevuses ja koostöö abil. Indiviid peaks mõistma, mida sisaldab endas demokraatlik ühiskond;
2. uurida ja avastada maailma. Selle rahuldamiseks luuakse probleemsituatsioone, mille käigus inimene on sunnitud probleemi lahkama ja uurima. Probleemi lahendamiseks jäetakse indiviidile vabad käed. Probleem lahendatakse empiirilisel ehk kasutades järeleproovitud vahendeid;
3. tahe midagi teha, luua või ehitada. Vajadus rahuldatakse kasutades *learning by doing* põhimõtet, kus kogemusel on tähtis roll;
4. soov teha kunsti. Indiviidi vaimne ja esteetiline külg tuleb liita tegevusse, see on tähtis isiksuse tunde-elu arenemises.

3) Kool on mikrosootsium. Kool peab olema tegevuslik asutus, kus lapsel on võimalik õppida elust enesest. Õppimisega tegutsemise kaudu arendatakse sotsiaalse elu mõistmist ja sotsiaalseid harjumusi.

Dewey järgi tuleb kasvatajal õpilasele pakkuda elamusi ja kogemusi, mida saab siduda õpilase varasemate kogemustega. Kogemused hangitakse aistingute abil ja kujundatakse mõtlemise abil indiviidi arendavaiks (vt. *joonis 1*). Uutest kogemustest saadakse teadmisi, mis tingivad mõtteprotsesside reorganiseerumise (Pihlakas 2003; Kainulainen & Kähönen 1999).

Joonis 1. Kogemuse analüüsimine (Pihlakas 2003).

1.3 ALACT-mudel

Hollandi Utrechti Ülikooli professori Fred Korthagen`i akadeemilised valdkonnad on õpetajate koolitamine ja õpetaja koolitajate professionaalne areng ning õpetajahariduse pedagoogika (Korthagen 2019).

ALACT-mudel on loodud Fred Korthageni poolt 1980. aastate algul ning see aitab raamida praktika ja refleksiooni vahelisi suhteid. Mudel kirjeldab õppimisprotsessi praktikas ja praktika kaudu. ALACT-mudel on oma nime saanud reflekteerimisprotsessi etappide ingliskeelsete nimetuste esitähedest (Sööt 2010; Korthagen, Vasalos 2005), milleks on: tegevus (*action*), tagasivaad tegevusele (*looking back on the action*), teadlikkus olulistest aspektidest (*awariness*

of essential aspects), alternatiivsete tegevuste loomine (*creating alternative methods*) ja uute tegevuste katsetamine (*trial*).

ALACT-mudeli järgi (vt. *joonis 2*) on reflekteerimisprotsessis viis järjestikkust etappi (Korthagen, Vasalos 2005; Sööt 2010).

1.etapp: toimub eesmärgistatud tegevus või kogemus (*action*).

2. etapp: toimub tagasivaade tegevusele (*looking back on the action*). Tagasivaade tegevusele algab peale esimest etappi, tavaliselt siis, kui juhtus midagi valesti või eesmärki oli raske saavutada või ei saavutatud seda üldse.

3.etapp: toimub oluliste aspektide teadvustamine (*awareness of essential aspects*). Saadakse aru, mis põhjustas ebaedu esimeses faasis.

4.etapp: valitakse teistsugune lähenemine või käitumine (*creating alternative methods*), et muuta tulemust esimesest etapist. Neljandas etapis võib jõuda samuti järeldusele, et senise tegevusega ei ole võimalik jõuda eesmärgini.

5.etapp: testitakse/ katsetatakse uut tegevust (*trial*) ning ühtlasi on see uue ringi algus.

Joonis 2. Korthageni ja Vasalose reflekteerimismudel ALACT (Refleksioon õpetaja professionaalses arengus 2019).

1.4 Eesti Õpilasmaleva traditsioon

Õpilasmalev on ainulaadne noorte töökasvatusmeetod, mille kaudu kujundatakse noorte väärtushinnanguid ja toetatakse noorte sotsiaalse kompetentsuse ja töökogemuse omandamist (Töökasvatus 2019). Õpilasmalevas toimuv on käsitletav mitteformaalse õppena. Mitteformaalne õpe aitab noortel kergemini tööturule siseneda. Tööandjad oskavad väärtustada mitteformaalse õppimise kaudu saadavaid kogemusi (Elevant jt 2006 lk 16).

Õpilasmaleva alged Eestis pärinevad aastast 1966, mil pandi kokku esimene õpilaste töölaager, mis 1970. aastal nimetati ametlikult Eesti Õpilasmalevaks (Sakk 2016). Nõukogude Liidus rakendati noori tööjõuna mitmes tööjõupuuduse all kannatavas majandusharus, mida põhjendati töökasvatusega. Massiliselt rakendati noori hooajatöödel põllumajanduses, näiteks kolhoosi- või sovhoosipõllul kartulivõtmisel (Liivik 2009). Tänapäeva õpilasmalev on koolinoortele, enamasti 13-19 aastastele suunatud suvelaagri formaat, mille eripäraks on töökasvatuse ja aktiivse vabaaja veetmise ühendamine. Vahel nimetatakse seda ka töö- ja puhkelaagriks, noortemalevaks ja töömalevaks (Eesti õpilasmalev 2019).

Eesti õpilasmaleva ametliku kodulehekülje alusel (2019) puudub üle-eestiliselt õpilasmalevatel ühtne reeglistik või korralduslik dokument, mille järgi saab õpilasmalevaid korraldada. Sama allika alusel on Tallinnast väljaspool on maleva traditsioonid ja ülesehitus kujunenud tegijate üksteisele suuliselt edasiantava info toel ning maleva korraldamise ülesanne on omavalitsustes enamasti antud kas valla- või linnavalitsuses töötavale noorsootöötajale/-spetsialistile, kohalikule noortekeskusele või avalikku teenust osutavatele MTÜ-dele.

Haridus- ja Teadusministeerium (2019) määratleb noortemaleva noorte konkurentsivõimet toetava töökasvatusliku projektina, mis ühildab töötamise ja noorsootöö võimalused. Õpilasmaleva eesmärgiks on noorte konkurentsivõime tõstmine noore tööalaste oskuste ja teadmiste arendamise kaudu.

Noorte konkurentsivõime tõstmiseks tööturule sisenedes ja tööturul edukale toimetulemisele kaasaaitamiseks saab noortevaldkonna kaudu luua noorte võimekuse tõstmise põhisest arusaamast lähtudes võimalused töökogemuse omandamiseks, ülemineku(te) toetamiseks, töö elu paremaks tundmiseks ning selliste oskuste ja teadmiste omandamiseks, mis aitavad kaasa töö leidmisele ja tööturul kindlama seisuga saavutamisele (Noortevaldkonna arengukava 2014-

2020). Noorte ettevõtlikkus ja ettevõtlus kui tööhõivet loov nähtus on just noorte ja ühiskonna huvide ristumiskohaks. Näiteks ettevõtlusharidus, mis leiab aset muuhulgas noorsootöö keskkonnas, põhineb ühelt poolt ühiskondlikul vajadusel (ettevõtliku hoiaku kujundamise ja ettevõtluse kaudu loodetakse lahendada noorte töötuse probleemi), kuid samas on eesmärgiks ka noorte kui indiviidide areng, nende oskuste täiustamine (Martma jt 2017).

Õpilasmalevas arendatakse noortevahelist meeskonnatööd. Meeskonnatöö peamine eesmärk on suurendada liikmete loovust, mille tulemusena laieneb väljapakutavate ideede hulk ning hakatakse tegutsema täiesti uut moodi, ebatraditsiooniliselt. Meeskonnatöö kõrgeimaks vormiks on sünergiline koostöö, kus mitme liikme mõtete koosmõjul tekib uus värske idee (Virovere jt 2005).

Haridus-ja Teadusministeeriumi üheks tugimeetme suunaks (2018-2019) on noorsootöö teenuste kättesaadavus kohalikes omavalitsustes, mille raames on noortel võimalik saada esmane töökogemus. Tugimeetme eesmärk on vähendada tõrjutusriski ja tõrjutuse mõju ning parandada noorte konkurentsivõimet tööturul (Tähtsamad tegevused...).

1.4.1 Õpilasmaleva personalile esitatavad nõuded

Vastavalt noorsootöö seadusele (§ 102) on kõikides noorte- ja projektlaagrites tegevusloa taotlemiseks vajalikud kvalifikatsiooninõuetele vastavate noorte- ja projektlaagri juhataja ning kasvatajad. Eesti Noorsootöö Keskuse (2019) soovitusel on vajalik iga 15 noore kohta 1 kvalifitseeritud laagrikasvataja ning laagris peab olema vähemalt 1 laagri juhataja kvalifikatsiooniga isik (Noorte tervistav ja arendav puhkus).

Õpilasmaleva **juhataja** pädevused peavad vastama noorsootöötaja kutsestandardi 6 tasemele. Õpilasmaleva juhatajana töötades on esmavajalikud järgmised kompetentsid:

- oma töö analüüsimine, kasutades erinevaid eneseanalüüsi meetodeid; vajadusel oma teadmiste täiendamine; mentoriks olemine kolleegidele;
- juhendumine noorsootöötaja kutse-eetikast;

- eeskujuks olemine salliva, sõbraliku ja eelarvamustevaba suhtumisega erineva taustaga inimestesse; sobivate meetodite ja võrdsete võimaluste pakkumine kõigile noortele; tõrjutuse ennetamine; noorte teavitamine nende õigustest, võimalustest ja kohustustest;
- planeerib oma tööd lühi- ja pikaajaliselt, seades vastavad eesmärgid lähtuvalt noorte vajadustest ja huvidest, jälgib töö eesmärgi täitmist, koostades kokkuvõtteid ja aruandeid;
- julgustab ja toetab noorte osalust kodanikuühiskonna tegevuses, rakendades mitmesuguseid õppemeetodeid;
- hoiab end kursis noorsootöö alustega, arvestades nendega oma töö planeerimisel ja elluviimisel;
- jälgib noorsootöö aluseks olevaid väärtusi.

Õpilasmaleva **kasvataja** pädevused peavad vastama noorsootöötaja kutsestandardi 4 tasemele.

Õpilasmaleva juhatajana töötades on esmavajalikud järgmised kompetentsid:

- Juhindumine noorsootöötaja kutse-eetikast:
- eeskujuks olemine salliva, sõbraliku ja eelarvamustevaba suhtumisega erineva taustaga inimestesse; sobivate meetodite ja võrdsete võimaluste pakkumine kõigile noortele; tõrjutuse ennetamine; noorte teavitamine nende õigustest, võimalustest ja kohustustest;
- seab eesmärgid lähtuvalt noorte vajadustest ja huvidest, jälgib töö eesmärgi täitmist;
- julgustab ja toetab noorte osalust kodanikuühiskonna tegevuses, rakendades mitmesuguseid õppemeetodeid;
- hoiab end kursis noorsootöö alustega, arvestades nendega oma töö planeerimisel ja elluviimisel;
- jälgib noorsootöö aluseks olevaid väärtusi.
- oma isikliku eeskujuga näitab sallivust erineva taustaga inimeste suhtes, suhtudes inimestesse sõbralikult ja eelarvamustevabalt ning kaasates tegevustesse kõiki noori võrdselt;

2 JÕHVI ÕPILASMALEV

Jõhvi õpilasmalevas läbiviidud tegevused olid suunatud malevas seatud eesmärkide täitmiseks. **Jõhvi õpilasmaleva eesmärk** on võimaldada noortele esmast töökogemust, toetada noori nende tulevikuplaanide kavandamisel ja arendada noorte ettevõtlikkust. Jõhvi õpilasmaleva eesmärk on minu poolt sõnastatud 2016. aastal, esmakordselt malevat korraldades. Maleva rahastaja, Jõhvi vald, teab maleva eesmärgi ning pole pidanud vajalikuks neid korrigeerida. Jõhvi õpilasmalevas on kesksel kohal noortele kogemuse pakkumine. Võtsin mõtte Dewey (1997) järgi, kelle kasvatusteooria kesksel kohal oli kogemus, läbi mille noor õpib. Kogemusest õppimine saab toimuda ainult siis, kui on noorele tagatud praktiline õpe, täidetud Dewey järgi 4 põhivajadust ja õppimine tegutsemise kaudu, kus arendatakse sotsiaalse elu mõistmist ja sotsiaalseid harjumusi.

2.1 Ülevaade Jõhvi õpilasmalevast

Jõhvi õpilasmaleva sihtrühm on 13-18 aastased Jõhvi vallas elavad või õppivad noored. Õpilasmalevasse peab noor kandideerima, esitades oma elulookirjelduse ja motivatsioonikirja. Seejärel osaleb noor kombineeritud töövestlusel, mille üheks osaks on vestlus ja teiseks osaks meeskonnatöö ülesanded. Maleva komisjon, kelleks on Jõhvi noorsootöötaja, Jõhvi vallavalitsuse esindaja ja Eesti Töötukassa spetsialist teevad valiku malevasse pääsejate osas. Malevategevuses saab osaleda 15 noort aastast.

Jõhvi õpilasmaleva planeerimisetapp on viieosaline: Jõhvi vallavalitsusega malevategevuse kooskõlastamine, eelarve planeerimine, malevlaste tööülesannete planeerimine ja arendavate tegevuste planeerimine, malevlaste töölepingute koostamine. Jõhvi õpilasmaleva eelarve planeerimine algab kalendriaasta esimeses pooles, mil toimub Jõhvi valla eelarve koostamine ja kinnitamine.

Jõhvi õpilasmaleva planeerimisetapile järgneb elluviimise etapp, mil toimub õpilasmalev. Õpilasmalev kestab 10 tööpäeva Jõhvi linna territooriumil. Õpilasmalevlase tööpäev kestab 4 tundi, millele järgnevad arendavad tegevused.

Õpilasmaleva korraldamise viimane etapp on aruandlus. Selles etapis koostatakse Eesti Noorsootöö Keskuse projekti aruanne.

2.1.1 Jõhvi õpilasmaleva personali tööülesanded

Jõhvi õpilasmaleva läbiviimine kuulub minu kui Jõhvi noortekeskuse juhataja tööülesannete hulka. Olen omandanud kuuenda taseme noorsootöötaja kutse. Lisaks minule on malevas üks palgaline töötaja – keskuse noorsootöötaja, kes tegutseb kasvatajana ning omab neljanda taseme noorsootöötaja kutset. Minu ülesanne on õpilasmaleva korraldamine (*Lisa 5*) ning noorsootöötaja tööülesandeks (*Lisa 6*) on olla maleva kasvataja.

Minu, kui õpilasmaleva korraldaja ülesanded on:

Planeerimisetapp

1. Jõhvi vallavalitsusega õpilasmaleva tegevuse kooskõlastamine;
2. eelarve planeerimine;
3. malevlaste töölepingute koostamine;
4. malevlaste tööülesannete planeerimine;
5. arendavate tegevuste planeerimiseks.

Läbiviimise etapp:

1. Õpilasmaleva konkurssi korraldamine ja läbiviimine;
2. noorte turvalisuse tagamine;
3. õpilasmaleva kasvataja juhendamine.

Aruandluse etapp:

1. Eesti Noorsootöö Keskuse projekti aruanne koostamine.

Kõigil kolmel aastal 2016-2018 eraldas Jõhvi vallavalitsus maleva korraldamiseks 4280.- eurot (*Lisa 1*), mida kasutati noorte töötasudeks ja osaliselt toitlustuseks. Eelarve kooskõlastasin Jõhvi vallavalitsuse finantsteenistuse juhiga, noorte töötasud Jõhvi personalispetsialisti ja raamatupidajaga. Jõhvi vallavalitsuselt peab olema kooskõlastus maleva korraldamiseks, mis on ühtlasi projektitaotluse juurde kuuluv dokument.

Noorte tervistavate ja arendavate tegevuste jaoks taotlesin rahalisi vahendeid HTM-i allasutuse Eesti Noorsootöö Keskus koondprojektidest „Noortemalevad“ ja „Malevasuvi“. Kõigil kolmel aastal esitatud projektid said rahalise toetuse. Toetussummad kolme aasta vältel olid järgmised:

2016.aastal 525 eurot (*lisa 2*), 2017.aastal 750 eurot (*lisa 3*), 2018. aastal 1060 eurot (*lisa 4*), mis olid ühtlasi noorte arvust lähtuva toetuse maksimummäärad. Projektist taotletud lisarahastus katab noorte transpordi ja arendavate ühistegevuste kulud ning toetab toitlustamise kulusid.

Jõhvi õpilasmaleva korraldajana vormistasin noortele töölepingud ja kooskõlastasin need Jõhvi valla personalijuhiga. Töölepingu lisaks on nõutud kõigi alaealiste lapsevanemate luba, mille ma vormistasin ja jagasin lapsevanematele tutvumiseks ja allkirjastamiseks.

Maleva planeerimisetapis koostasid noortele tööülesandeid, kooskõlastatult Jõhvi valla haldusspetsialistiga. Jõhvi õpilasmalevas teevad noored peamiselt haljastustöid, värvimistöid ja lihtsamaid koristustöid, mis ei nõua liigset füüsilist tegevust. Minu tööülesanne oli planeerida noortele töötubasid ja vabaaja tegevusi, mis on õpetliku sisuga.

Kuulutasin välja Jõhvi õpilasmaleva konkursi, kuhu kandideerimiseks pidi noor esitama oma elulookirjelduse ja motivatsioonikirja. Tegin vallavalitsusele ettepaneku, et kandideerimise kriteeriumiks on eelnimetatud dokumentide esitamine, et noored saaksid tööle kandideerimise kogemust.

Enne õpilasmaleva algust tegin noortele tööohutuse infotunni, kus rääkisin kuidas objektidel tööd teeme, et kõik oleks turvaline. Rääkisin isikukaitsevahendite vajalikkusest, töövahenditega (näiteks reha, võinuga) töö tegemisest. Minu roll oli tagada malevlaste turvalisus vaba aja ja ühistegevuste ajal.

Minu ülesanne oli vastutada selle eest, et kõik noortele suunatud tegevused oleksid kooskõlas Eesti Vabariigi seadustega, mis käsitlevad noorsootöö valdkonda ja alaealistega töölepingute sõlmimist. Lisaks oli minu roll juhendada vajadusel õpilasmaleva kasvatajat.

Minu tööülesannete hulka ei kuulu kasvataja ülesanded.

Õpilasmaleva kasvataja tööülesanded on:

1. Juhendada noori töö tegemise ajal;
2. tagada noorte turvalisus tööobjektidel ja vaba aja tegevustes;
3. õpetada noortele töö tegemise meetodeid;
4. juhendada noori ühistegevuste korraldamisel;
5. motiveerida ja julgustada malevlasi nende tegemistes.

Õpilasmaleva kasvataja oli oma töö ajal pidevalt noortega. Tema ülesanne oli juhendada noori töö tegemise ajal ning anda nõu, kuidas tööd paremini teha, näiteks kuidas värvida, et värvi maha ei tilguks ja töö tulemus oleks kvaliteetne. Kasvataja ülesanne oli tagada noorte turvalisus nii tööobjektidel kui ka vaba aja tegevuste ajal, näiteks ujuma minnes. Lisaks oli juhendaja roll motiveerida ja julgustada noori nii töö tegemise kui ka ühistegevuste ajal, näiteks julgustas kasvataja Jõhvi korraldatud ühistegevuse ajal noori avalikult esinema.

2.2 Koostöö naabervaldade õpilasmalevatega

Jõhvi õpilasmaleva meeskond tegi koostööd Toila, Illuka, Mäetaguse ja Vaivara naabervaldadega. Koostöö eesmärk oli arendada suhteid nii korraldusmeeskonna liikmete kui ka noorte vahel. Loetletud valdades toimub kõige rohkem noorte liikumist, nendes valdades elavad noored on seotud mitme vallaga – näiteks õpitakse Illuka vallas, aga huviringis käiakse Jõhvis.

Peamine koostöö õpilasmalevates seisnes ühistegevustes, mida tehti peale tööpäeva. Maleva korraldajad planeerisid õpilasmalevad samaaegselt ning kokku oli lepitud kindlad päevad, millal toimuvad ühistegevused. Noored mõtlesid iseseisvalt välja tegevuste sisu ja viisid tegevused läbi.

Õpilasmaleva jooksul külastasid kõik malevarühmad üksteist. Jõhvi õpilasmaleva rühm korraldas maleva avamise ning Toila, Illuka ja Vaivara malevad sõitsid Jõhvi avamisest osa saama. Ühisüritustel said noored omavahel tuttavaks ja tehti omavahel koostööd. Õpilasmaleva juhatajad ja kasvatajad said omavahel paremini tuttavaks ning arutleti edaspidiste koostöö võimaluste üle õpilasmalevas.

Dewey (1997) järgi on kogemuse ja õppimise vahel tugev side. Õpilasmaleva ühistegevustes kasutatakse sama põhimõtet, kus noortele võimaldatakse kogemuse kaudu õppimine. Ühistegevuste eesmärk oli võimaldada noortele meeskonnatöö oskuse saamist, ettevõtlikkust ja pakkuda noortele lõbusat aja veetmise võimalust. Noortele võimaldati korraldamiskogemuse saamist Selleks, et toimuks õppimine tegevuse järel, arutati noortega, millist kasu noored kogemusest said ja kuidas nad kavatsevad saadud teadmisi edaspidi kasutada. Õpitud oskusi

saavad noored edaspidi rakendada näiteks noorsootöös, üldhariduskoolis või edaspidistes laagrites.

Ühisüritused 2016-2018 aastatel olid:

- 2016.aastal: õpilasmaleva avamine Jõhvi keskväljakul; spordipäev Illuka spordihallis; malevatantsu esitamine ja seltskonnamängud Mäetaguse rahvamajas; maleva lõpetamine Illukal;
- 2017. aastal: õpilasmaleva avamine Jõhvi keskväljakul; orienteerumine Vaivara muuseumi alal; spordipäev Illukal; malevatantsu esitamine ja seltskonnamängud Mäetaguse rahvamajas; maleva lõpetamine Toilas;
- 2018. aastal: õpilasmaleva avamine Toila laululaval; ujumine ja mängud Kauksi rannas, maleva lõpetamine Jõhvi noortekeskuses.

3 MALEVATEGEVUSE ANALÜÜS JA ARENDAMINE

Korraldasin õpilasmalevat esmakordselt 2016. aastal. Eelnevalt olin töötanud malevas kasvatajana neljal suvel Kurtnas, Mäetagusel ja Rakveres. Lõputöö koostamise hetkel on mul 3- aastane maleva korraldamise kogemus ning olen malevat korraldamas ka 2019. aastal.

Esmakordselt ise õpilasmalevat korraldades, 2016. aastal, hakkasin tegema enda jaoks märkmeid, mis aitavad mul järgneval aastal malevat paremini korraldada ning jätkasin tähelepanekute kirjalikku jäädvustamist kõigil aastatel. Märkmeid tegin malevlaste töölepingute vormistamise ning kontaktide kohta, kellega pean töölepingute osas suhtlema; tööinspeksioonile esitatava taotluse vormi ja kontaktide kohta; töövestluse käigus tehtud tähelepanekute kohta – kuidas järgmisel aastal paremini teha; maleva reklaamimise kanalite kohta. Kõiki neid märkusi võtsin arvesse järgmistel aastatel malevat korraldades, kuid ei kasutanud ühtegi konkreetset mudelit õpilasmaleva korraldustegevuste analüüsimiseks. Leian, et minu õppimisprotsessi reflekteerimiseks praktikas ja praktika kaudu sobib ALACT-mudel.

Käesolevas osas on antud ülevaade 2016-2018 aasta malevasuvede tegevustest. Märkmete tuginedes on kirjeldatud minu tegevus maleva korraldamisel ning reflekteeritud kirjalikult ALACT-mudelit kasutades

3.1 2016 aasta malevategevus

Tabel 1. 2016 aasta õpilasmalev

Toimumise ajavahemik	27. juuni-8. juuli
Õpilasmalevas osalejad	9 tüdrukut ja 6 poissi, vanus 13-18 aastat
Õpilasmalevasse kandideerinud noorte arv	35
Maleva läbiviijad	korraldaja Janika Juuse, kasvataja Janne Kollo
Malevlaste tööpäeva pikkus	4 tundi
Malevlase tunnipalk	2,54 EUR
Malevlaste tööülesanded	Promenaadi rohimine (3 km), betoonist lillepottide värvimine, noortekeskuse ruumide korrastamine, noortekeskuse arvutite värskendamine ja kangastelgedel vaipade kudumine.
Ühistegevuste koostööpartnerid	Illuka õpilasmalev, Toila õpilasmalev ja Mäetaguse õpilasmalev.

Vabaaja- ja ühistegevused	Maleva avamine Jõhvis, maleva tantsu ja laulu välja mõtlemine ja esitamine; malevafilmi tegemine; orienteerumine Toilas; Eesti Töötukassa infotund:alaealiste töölepingud ja seaduasndlus; Innove Rajaleidja infotuba: minu tulevikuamet; spordipäev Illukal, seltskonnamängud Mäetagusel, termide külastus (ujumine); bowlingu mängimine, maleva lõpupidu Kurtnas.
Õpilasmaleva reklaam	Sotsiaalmeedia: <i>facebook, instagram</i> , valla ajaleht Jõhvi Teataja, reklaamplakatid Jõhvi linnas

2016. aastal kandideeris 2016 aastal 35 noort, kes esitasid kandideerimiseks oma elulookirjelduse ja motivatsioonikirja. Olenevalt Jõhvi valla poolsest rahastusest pääses malevasse 15 noort. Malevanoored valiti välja elulookirjelduste ja motivatsioonikirjade ning töövestluse põhjal, mis oli kombineeritud meeskonnatöö ülesannetega. Üheks Jõhvi valla kriteeriumiks malevlaste valimisel oli, et noor elaks või oleks seotud Jõhvi vallaga.

Malevlaste tööülesannete planeerimisel võtsin arvesse töölepingu seaduse (§ 7), mille järgi ei tohi töölepingut sõlmida alaealisega, kui töö: ületab alaealise kehalisi või vaimseid võimeid; ohustab alaealise kõlblust; sisaldab ohte, mida alaealine ei suuda õigel ajal märgata ega ära hoida kogemuse või väljaõppe puudumise tõttu; takistab alaealise sotsiaalset arengut või hariduse omandamist; ohustab alaealise tervist töö iseloomu või töökeskkonna ohutegurite tõttu. Malevlaste tööülesanded andis Jõhvi valla haldusspetsialist ning mina korrigeerisin ülesandeid selliselt, et need ei ohustaks alaealisi töötajaid ja ei läheks seadusega vastuollu.

Jõhvi õpilasmaleva ajakava (*lisa 7*) koostasid mina ning kooskõlastasin selle laagrikasvatavajaga. Esimesel nädalal toimusid töövälisel ajal pigem arendavad tegevused – infotunnid karjääriplaneerimisest ja tööseadustest ja teisel nädalal meelelahutuslikud tegevused – ujumine, bowling jmt. Jälgisime, et tegevused oleksid vaheldusrikkad – nii õpetlikud kui meelelahutuslikud.

3.1.1 Tegevused maleva arendamiseks

Järgnevalt on ALACT-mudeli järgi kirjeldatud tähelepanekuid ja alternatiivseid tegevusi õpilasmaleva korraldamisel. Tabelis 2 on kajastatud 3. etapp – oluliste aspektide teadvustamine ning 4. etapp – teistsugune lähenemine või käitumine. Esmakordselt õpilasmalevat korraldades

puudus mul teadmine ja oskus, kuidas seda teha. Õpilasmaleva korralduse järgselt oskasin endale teadvustada, mis läks valesti ning mis aspekt vajab muutmist. Järgnevalt toon välja 5 tähelepanekut, mille tegin aastal 2016.

Tabel 2. 2016 aasta õpilasmaleva tähelepanekud ja täiendavad tegevused

	Tähelepanek (teadvustatud aspkid)	Täiendavad tegevused (teistsugune käitumine)
1	Hilinemine dokumentide vormistamisega: tööinspektsiooni luba alaealistega töötamiseks, kohaliku omavalitsuse luba laagri pidamiseks.	Hakata õpilasmalevat planeerima aasta alguses.
2	Teadmiste puudumine (alaealistega töölepingu koostamiseks ja sõlmimiseks).	Paluda abi Jõhvi valla personalispetsialistilt seaduste ja töölepingute ülevaatamisel.
3	Noortel puuduvad oskused elulookirjelduse ja motivatsioonikirja koostamiseks.	Korraldada malevasse kandideerijatele Eesti Töötukassa spetsialisti juhendamisel vastav töötuba
4	Minul puuduvad teadmine ja oskus juhendada õpilasmaleva kasvatajat.	Rääkida läbi kasvatajaga, enne õpilasmaleva toimumist, millised on tema tööülesanded. Leppida kokku kuidas omavahelist koostööd jätkame.
5	Kommunikatsiooniprobleemid teiste õpilasmalevate juhtidega.	Luaa elektrooniline keskkond info jagamiseks. Leppida kokku missuguse juhi tööülesandeks jääb infotöö.

Esmakordselt malevat korraldades hakkasin tegutsema liiga hilja. Küsisin vallavalitsusest, mis on minu ülesanded, alles märtsi kuus ning seetõttu ei jõudnud õigeaks ajaks vormistada kohaliku omavalitsuse luba, noorte andmeid tööinspektsioonile ning endale volitust, mis lubas mul õpilasmaleva projekti esitada Eesti noorsootöö keskuse projektifondi. Teistsuguse käitumisena määrasin aja, millal hakkam uuel aastal õpilasmaleva korraldamisega tegelema, et jõuda kõik dokuendid õigeaegselt valmis – jaanuari kuus.

Kuna olin oma korraldusprotsessiga hiljaks jäänud, vormistasin töölepingud kiiresti, omamata teadmisi, kuidas seda teha. Kui viisin töölepingud Jõhvi valla personalispetsialistile allkirjastamiseks, sain teada, et pean kõik töölepingud ümber muutma ja laskma noortel uuesti allkirjastada. See omakorda võttis väga palju aega ja energiat. Teistsuguse käitumisena

otsustasin järgmisel aastal veebruari kuus koos Jõhvi valla personalispetsialistiga töölepingud üle vaadata ning vajadusel muuta.

Õpilasmalevasse kandideerimiseks pidid noored saatma oma elulookirjelduse ja motivatsioonikirja. Peale kandideerimist sain noortelt tagasisidet, et see oli nende jaoks raske, sest puudusid teadmised, kuidas neid dokumente koostada. Alternatiivse tegevusena planeerisin uuel aastal elulookirjelduse ja motivatsioonikirja kirjutamise töötoa läbiviimise, mis toimus vahetult enne õpilasmalevasse kandideerimist. Töötuba viis läbi Eesti Töötukassa spetsialist.

2016.aastal juhendasin esmakordselt kasvatajat ning tundsin, et minu juhendamine polnud piisav. Kuna tegu oli minust vanema inimesega, ei osanud ma leida sobivat suhtlemisstiili ja teda alguses juhendada. Lisaks ei soovinud ta kuulata minu nõuandeid ja tegutses nii, nagu talle sobis. Teisel malevanädalal olin sunnitud temaga rääkima töökohustustest, mis olid töölepingus kirjas - juhendada noori töö tegemisel. Selle asemel istus kasvataja eemal pingil arvutis ja tegeles oma teise tööga. Kuna hakkasin saama negatiivset tagasisidet noortelt, kelle hinnangul viibis kasvataja nendest eemal ning tegutses teiste asjadega, kutsusin kasvataja vestlusele. Selgitasin, et tema ülesanneteks on noori juhendada ja vajadusel motiveerida ning tagada nende turvalisus tööobjektidel. Väljendasin soovi, et ta oma ülesandeid täidaks. Kuna teadvustasin probleemi liiga hilja, ei sujunud meie koostöö edaspidi hästi. Oli tunda, et meie vahele olid tulnud pinged. Vältimaks sarnast olukorda 2017.aastal, planeerisin kasvatajaga enne õpilasmalevat koosoleku, et informeerida kasvatajat tema tööülesannetest ning läbi rääkida omavaheline koostöö ning ootused teineteisele.

Maleva vältel toimusid ühistegevused koos Toila, Mäetaguse ja Illuka õpilasmalevatega. Koosolek ühistegevusi planeerimises koos teiste malevate juhendajatega toimus vaid ühel korral, kus panime kokku ajakava, ühisürituste teemad ja vastutajad. Vahetult enne ühisüritusi tekkis mitmel korral probleeme ajakavaga, kus aeti kuupäevad või kellaajad segamini. Ühisürituste tegevused pidid läbi viima noored ise, kuid osades malevates tegid kogu töö kasvatajad ning siis tekkis teistel noortel küsimus, miks nemad pidid korraldama, aga teised mitte? Vestlesin noortega, ning suunasin neid leidma antud olukorrast õppimismomente näiteks: tänu korraldatud tegevustele saite juurde esinemisuskust, korraldamisuskust jne. Vestluse järel mõistsid noored, et tehtud korraldustöö osutus neile kasulikuks õpimomendiks, erinevalt nendest noortest, kes üritusi ei korraldanud. Selleks, et kõik noored saaksid

ühisürituste tegevust korraldada tegin täiendava tegevusena planeerisime rohkem ühistegevusi ettevalmistavaid koosolekuid ning protokollisime koosolekute põhilisi punkte, mis hiljem e-maili teel kõigile saadeti. Lisaks leppisime kokku ühistegevuste eestvedaja, kelle ülesanne oli järgida ühistegevuste kava ning seda kõigile meelde tuletada.

3.2 2017 aasta malevategevus

Tabel 3. 2017. aasta õpilasmalev

Toimumise ajavahemik	3.-14. juuli
Õpilasmalevas osalejad	8 poissi, 7 tüdrukut, vanuses 13-18 aastat
Õpilasmalevasse kandideerinud noorte arv	18
Maleva läbiviijad	korraldaja Janika Juuse, kasvataja Tiina Unt
Malevlaste tööpäeva pikkus	4 tundi
Malevlase tunnipalk	2,78 EUR
Malevlaste tööülesanded	promenaadi rohimine (3km); noortekeskuse ruumide korrastamine, noortekeskuse seinte värvimine, Jõhvi linna haljastusalade koristamine.
Ühistegevuste koostööpartnerid	Illuka õpilasmalev, Toila õpilasmalev, Vaivara õpilasmalev ja Mäetaguse õpilasmalev.
Vabaaja- ja ühistegevused	maleva avamine, Innove Rajaleidja infotuba: tulevikuaamet; ettevõtte külastus; orienteerumine Vaivaras; malevalaulu välja mõtlemine ja esitamine Mäetagusel; malevafilmi tegemine, Eesti Töötukassa infotuba: tööseadused; ujumine termides; spordipäev Illukal; maleva lõpetamine Toilas.
Õpilasmaleva reklaam	Sotsiaalmeedia: <i>facebook, instagram.</i>

2017. aasta maleva korraldamisel võtsin arvesse 2016. aastal teadvustatud aspektid ning rakendasin teistsugust käitumist. Alustasin õpilasmaleva planeerimisega jaanuari kuus – ning jõudsin vajalikud dokumendid õigeaegselt valmis. Selleks, et noored oskaksid kirjutada oma elulookirjeldust ja motivatsioonikirja planeerisin vahetult enne õpilasmalevasse kandideerimise algust töötoa, kus Eesti Töötukassa spetsialist õpetas noortele dokumentide koostamist. Töötoa järgselt arutasime noortega töötoa vajalikkuse üle ning noored avadasid arvamust, mida neil töötoas võimalik õppida oli ning kuidas nad õpitut edaspidi kasutada saavad.

Enne õpilasmaleva algust tegime õpilasmaleva kasvatajaga koosoleku, kus leppisime kokku meie edaspidise koostöö põhimõtted. Samuti arutlesime selle üle, kuidas malevategevused

võimaldaksid noortele võimalikult kasuliku töökogemuse ning toetaksid parimal moel noorte tööhõivevalmiduse suurendamist.

Kooskõlastasin õpilasmalevlaste tööülesanded Jõhvi vallavalitsuse haldusspetsialistiga. Näiteks seinte värvimise puhul juhtisin tähelepanu värvile, mis pidi olema veebaasil, et värv ei tekitaks kahju noorte tervisele. Lisaks soetasin noortele isukukaitse vahendid, et töö tegemine oleks noortele ohutu.

Koostas Jõhvi õpilasmaleva nädalakavad (*lisa 8*) ning kooskõlastasin need laagrikasvatajaga. Vaba aja tegevusi kavandasime noorte eelneva aasta tagasiside põhjal, kus noortele meeldis väga ujumine ja peeti vajalikeks Innove Rajaleidja ja Eesti Töötukassa infotubasid. Ühisürituste teemasid planeerisime vastavalt koostööpartnerite võimalustele, näiteks toimus maleva laulu esitamine Mäetagusel, sest seal oli olemas kultuurikeskus vajaliku tehnikaga. Illukal tegime spordipäeva, sest saime kasutada Illuka kooli spordisaali.

3.2.1 Tegevused maleva arendamiseks

Järgnevalt on esitatud ülevaade 2017. aasta maleva korraldamise käigus teadvustatud aspektidest ning kavandatud teistsugusest käitumisest. 2016. aasta korralduskogemuse põhjal kavandatud teistsugust käitumist rakendades läks 2017. aasta maleva korraldamine paremini. Järgnevalt toon välja 3 tähelepanekut, mida tegin 2017. aastal ning milliseid alternatiivsed tegevusi soovisin sisse viia 2018. aasta malevat korraldades.

Tabel 4. 2017. aasta õpilasmaleva tähelepanekud ja täiendavad tegevused

	Tähelepanek (teadvustatud asptid)	Täiendavad tegevused (teistsugune käitumine)
1	Õpilasmalevasse kandideeris vähe noori (18 in)	Panustada rohkem õpilasmaleva reklaamile.
2	Töövestlus noortega on organiseerimata (ei andnud noorte kohta infot, mida oleksin vajanud).	Planeerin põhjalikult töövestlust noortega ning koostan küsimused, mida noortele esitada. Planeerin noortele meeskonnatöö ülesandeid. Tegevused töövestluse asemel kasutada kombrineeritud tegevusprogrammi, mis koosneb: küsimused noortele, meeskonnatöö, malevatöö tutvustus.

3	Noortele sobivad tööülesanded on planeeritud toimuma õues ja vihmase ilma puhul ei ole midagi teha.	Planeerida Jõhvi haldusspetsialistiga noortele rohkem erinevaid tööülesandeid ning arvestada tööülesannete puhul vihmase ilmaga.
4	Ebapiisavad rahalised vahendid toitlustusele, mistõttu oli toitlustus halb.	Suurendada toitlustuse eelarvet. Tellida teine toitlustaja.

Väike kandideerijate arv viitas halvale reklaamile, nagu selgus noorte tagasisidest, mille ma sain peale õpilasmaleva kandideerimise lõppu. Noorteni ei jõudnud õpilasmaleva info. Reklaamisin õpilasmalevat ainult läbi sotsiaalmeedia, eeldades, et enamus noori seda näeb. Otsustasin järgmisel aastal panna noorte liikumiskohtadesse õpilasmaleva plakatid, levitada infot suusõnaliselt, kirjutada Jõhvi valla ajalehte Jõhvi Teataja artikkel ja saata koolide huvijuhtidele maleva info ja plakatid, et nad edastaksid info noortele e-kooli.

Kuna tundsin, et 2016.aasta töövestlus läks hästi, siis otsustasin töövetlusel improviseerida. Seetõttu läks mul töövestluse alguses meelest oluline info, mida noortele edastada – millal ja kuidas saabub kandideerimise otsus, millal tuleb allkirjastada töölepingud ja millist tööd õpilasmalevas tehakse. Lisaks ei osanud ma noortele kiiresti välja mõelda sobivaid küsimusi ja meeskonnatöö ülesandeid. Töövestluse läbiviimine õues polnud samuti hea mõte – tähelepanu viisid eemale ja häirisid nii müra kui möödakäijad. Järgneval aastal otsustasin soetada varakult kõik vajaminevad materjalid meeskonnatöö ülesannete jaoks, mida töövetlusel korraldame, ning pidada vestluse kindlasti siseruumis.

Peamine tööülesanne 2017.aastal oli rohida Jõhvi jalakäijate promenaadi. Malevaperiood oli väga vihmane, mistõttu ei saanud malevlased oma põhitööd teha. Minul oli ette valmistatud liiga vähe tööülesandeid, mida sai teha siseruumides vihmase ilma korral ning sattusime olukorda, kus tegime noortega seltskonnamänge töö tegemise asemel. Jõhvi valla haldusspetsialist oli õpilasmaleva toimumise ajal puhkusel, mistõttu ka tema ei saanud mind toetada uute tööde leidmisel. Alternatiivse tegevusena otsustasin läbi rääkida Jõhvi Kultuuri-ja Huvikeskusega võimaluse teha halva ilma korral tööd huvikeskuses - koristada, remontida jmt.

Kuna maleva eelarve oli piiratud ning ma panin suuremat rõhku arendavate tegevuste läbiviimisele, siis malevlaste toitlustamiseks jäi eelarve liiga väikeseks, mistõttu valisin kõige soodsama toitlustaja. Toit toodi jahtunult kohale, kellaaegadest kinni ei peetud, toidu kvaliteet

ja hügieen oli halb (toidu seest leiti pidevalt juuksekarvu, sääski, kärkseid). Tulemusena jäid noortel kõhud tühjaks, sest keelduti sööki söömast ning ühistegevuste ajaks olid noored väsinud ja näljased. Alternatiivseks tegevuseks peab võimalusel leidma lisarahastuse toitlustuse jaoks ja pakkuma noortele kvaliteetsemat söögikorda. Lisarahastuse mitteleidmisel suurendama peab toitlustusele kuuluvat summat ühisürituste arvelt.

3.3 2018 aasta malevategevus

Tabel 5. 2018. aasta õpilasmalev

Toimumise ajavahemik	25.juuni-6. juuli
Õpilasmalevas osalejad	9 poissi, 6 tüdrukut, vanuses 13-18 aastat
Õpilasmalevasse kandideerinud noorte arv	45
Maleva läbiviijad	korraldaja Janika Juuse, kasvataja Tiina Unt
Malevlaste tööpäeva pikkus	4 tundi
Malevlase tunnipalk	2,97 EUR
Malevlaste tööülesanded	promenaadi rohimine (3 km); noortekeskuse ruumide korrastamine; prügi koristamine linna haljastusaladelt, noortekeskusesse euroalustest diivani ehitamine; lillepottide värvimine; kivide eemaldamine jalgpalli platsilt; skatepargi koristamine.
Ühistegevuste koostööpartnerid	Toila õpilasmalev
Vabaaja- ja ühistegevused	õpilasmaleva avamine Toilas; Innove Rajaleidja ja Eesti Töötukassa infopäevad; malevalaulu koostamine ja esitamine Kohtla-Nõmmel; flashmobi loomine ja õpetusvideo tegemine; enesekaitse töötuba Viru Vangla spetsialisti poolt; Peipsi järves ujumine; õpilasmaleva lõpetamise korraldamine noorte poolt; KONGO baari töötuba alkoholi vabade kokteilide valmistamiseks.
Õpilasmaleva reklaam	Sotsiaalmeedia: <i>facebook</i> , <i>instagram</i> , Jõhvi valla ajaleht Jõhvi Teataja, õpilasmaleva plakatid koolidesse ja huvikeskusesse, huvijuhtidele maleva info e-kooli jagamiseks, suusõnaline reklaam noortele.

2018. aasta Jõhvi õpilasmalev oli eelmiste aastatega võrreldes professionaalsemalt korraldatud. Mul olid kasutada õpilasmaleva korraldamist toetavad materjalid ja eelmiste aastate näpunäited iseendale. Suurendasin õpilasmaleva reklaamikanaleid – tegin sotsiaalmeedia kanalitesse järjepidevalt postitusi õpilasmalevast, kirjutasin Jõhvi Teatajasse artikleid õpilasmalevast, viisin maleva plakateid Jõhvi koolidesse ja palusin huvijuhtidel infot levitada läbi e-kooli.

Noortega vesteldes sain kinnitust, et reklaam oli piisav ning jõudis kõigi soovijateni. Koostas in töövestluse kava, et saaksin noorte kohta vajalikku infot ja planeerisin Jõhvi Kultuuri-ja Huvikeskuse direktoriga malevlaste tööülesandeid, mida saaks vihmasel ilma korral huvikeskuses teha. Lisaks suurendasin toitlustuse eelarvet.

Sarnaselt eelmiste aastatega koostas in Jõhvi õpilasmaleva nädalakava (*lisa 9*) ja kooskõlastasin selle laagrikasvatajaga.

3.3.1 Tegevused maleva arendamiseks

Tähelepanekute alusel, mida tegin 2018. aasta aspektide kohta, mis vajaks teistsugust lähenemist, kavandasin 2019. aasta maleva korraldamisse järgmised täiendused.

Tabel 6. 2018. aasta õpilasmaleva tähelepanekud ja täiendavad tegevused

	Tähelepanek (teadvustatud aspkid)	Täiendavad tegevused (teistsugune käitumine)
1	Malevakohti on vähe, praegused tingimused ei kata noorte vajadusi.	Teha Jõhvi vallavalitsusele ettepanek maleva eelarve ja malevakohtade arvu suurendamiseks.
2	Maleva kasvatajal on liiga suur töökoormus ja vastutus. Ei saa tagada kõigi malevlaste turvalisust tööobjektidel.	Teha Jõhvi Vallavalitsusele ettepanekud (suurendada malevakohtade arvu 15-lt 30-le, suurendada maleva eelarvet, luua teine kasvataja ametikoht juurde).

Tänu heale reklaamile 2018. aastal kandideeris malevasse rohkem noori – 45. Kuna malevakohti oli ainult 15, pidin paljudele soovijatele ära ütleva. Vesteldes noortega, kes ei pääsenud malevasse, teadvustasin, et need noored ei soovigi enam järgmisel aastal kandideerida, sest eeldavad, et võimalus malevasse pääseda on väike. Pidasin vajalikuks kohtuda Jõhvi vallavalitsuse esindajatega, et teha ettepanek õpilasmaleva eelarve ja malevakohtade arvu suurendamiseks, põhjendades oma tehtud järeldusi selle vajalikkusest. See võimaldaks malevasse kaasata suurema arvu noori.

Malevlaste töökohad asuvad peamiselt Jõhvi kesklinnas, mida ümbritsevad suure liiklusega sõiduteed. Malevarühmal on 1 kasvataja, kes peab tagama malevlaste turvalisuse tööobjektidel ning samal ajal noori juhendama. Tööobjekt on enamasti kohas, kus riskiteguriks on suur

liiklus. Kasvataja ei jõua tervet olukorda kontrolli all hoida ning vajab lisajõudu. Õpilasmalevlased jagunevad laiali suure territooriumiga tööobjektile, mistõttu kasvataja peab pidevalt liikuma erinevate kohtade vahel, jättes ajutiselt osad noored üksinda. Sellega seoses ei ole kõigi noorte turvalisus tagatud. Alternatiivseks tegevuseks teen Jõhvi vallavalitsusele ettepaneku luua õpilasmalevasse veel üks kasvataja ametikoht. Selleks tuleb pakkuda laagrikasvataja koolituse läbimist vähemalt ühele täisealisele Jõhvi Gümnaasiumi õpilasele, kes soovib õpilasmalevas kasvatajana tööd teha. Kasvataja ülesanne on tagada õpilasmalevlaste turvalisus tööobjektile ja aidata korraldada ühisüritusi.

4 ENESEREFLEKSIION

Reflekteerides oma tegevust lõputööle seatud eesmärgi saavutamisel alustan hinnangu andmisest endale Jõhvi õpilasmaleva arendamisprotsessi läbiviijana.

2016. aastal malevat korraldama asudes, hakkasin endale järjepidevalt tegema kirjalikke märkmeid, muutmist vajavate aspektide kohta. Mõtlesin, kuidas võimaldada noortel tegevusi, et nad võimaldaksid noortel veel paremini saada esmast töökogemust, arendada ettevõtlikkust ja kuidas toetada noori malevakogemuse seostamisel oma tulevikuplaanidega. Igal järgmisel aastal õpilasmalevat korraldades katsetasin uusi tegevusi.

Esimesel korraldusaastal tegin muutmist vajavate tegevuste kohta kõige rohkem tähelepanekuid. Muutuste sisse viimine viis mind koostööd tegema erinevate Jõhvi vallavalitsuse spetsialistidega, mille tulemusena sain uusi teadmisi näiteks alaealistega töölepingute sõlmimisest, tööinspeksiooni loa taotlemisest ja kohaliku omavalitsuse laagri kooskõlastamise protsessist. Tänu muudatustele sain teha koostööd naabervaldade õpilasmaleva korraldajatega, kellega sain arutada edaspidiseid koostöö tegemise võimalusi, et mitmekesistada noorsootöö võimalusi meie tegevuspiirkonnas.

Korraldusprotsessi analüüsidest mõistsin, et maleva eesmärk võib jääda osaliselt saavutamata, sest ma ei juhendanud piisavalt maleva kasvatajat, kes oli pidevalt noortega. Tegevuste järel ei toimunud noortega arutelusid või analüüsi, mis oleksid võimaldanud õppimisprotsessi kogemuse järel. Kuna teadvustasin oma viga, viisin sisse muudatuse, kus seletasin juhendajale tema töö ülesandeid ja maleva eesmärki. Tulemusena tekkis minu ja juhendaja vahel meeldiv koostöö, kus toetasime teineteist tegevustes ja töötasime koos eesmärgi saavutamise nimel.

Järgnevatel korraldusaastatel oli muutust vajavaid tähelepanekuid vähem, mille alusel võib järeldada, et arendamisprotsess oli tulemusrikas. Igal aastal korraldatud õpilasmalev andis võimaluse muutuste sisse viimiseks ja nende katsetamiseks, mis omakorda muutis Jõhvi õpilasmaleva korraldust professionaalsemaks.

Järgnevalt toon esile enda arengu õpilasmaleva korraldajana. Õpilasmaleva korraldamise käigus arenesin kolme aasta vältel kõige enam planeerijana. Kui esimesel korraldusaastal jäin vajalike dokumentide vormistamisega hiljaks, omamata teadmisi nende koostamisest, siis järgnevatel aastatel teadsin, kuidas õigesti tegutseda ning kellelt vajadusel abi paluda. 2017 ja 2018. aastal ei olnud õpilasmaleva vajalike dokumentide koostamine minu jaoks enam

probleem. Kõige enam aitasid minu korraldust parandada iseendale tehtud märkmed, kus säilitasin noorte töölepingu näidised, kohaliku omavalitsuse kooskõlastuse, tööinspektsioonile esitatavad dokumendid koos kontaktandmetega, kelle poole vajadusel pöörduda.

Sain kolme maleva korraldusaasta jooksul aru, et üksnes noortele kogemuse võimaldamine ei taga õppimist ja arengut. Arendava tegevuse järel on vaja noortega teha aruteluring või kasutada muud meetodit, et vestelda missuguseid teadmisi nad juurde said ning kuidas nad seostuvad neid edaspidise eluga. Tunnen, et analüüside läbiviimine noortega jäi minu korraldamises puudulikuks. Malevategevuste järel pidasime noortega küll vestlusi, kuid need olid pigem spontaansed, mitte teadlikult korraldatud. Edaspidi soovin luua tagasisidestamise vormi, mis võimaldab noortel oma kogemust mõtestada ja väärtustada.

Minu areng maleva korraldajana oli pidev protsess, milles sain õppida läbi oma tegevuse. Tegin maleva korraldamise ajal pidevalt märkmeid, kuidas järgnevat malevat paremini korraldada. Minu oskuste areng maleva korraldamisel võimaldab tulemuslikumalt sooritada noorsootöötaja tööülesandeid –juhendada kaastöötajat, analüüsida noortega õppimisomenti peale erinevaid tegevusi, teha võrgustikutööd naabervaldade noorsootöötajatega.

Õpilasmaleva korraldamisel tuli kasuks Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias omandatud hea reflekteerimisoskus, mis võimaldas mul reflekteerida õigeid etappe läbida, kuigi ma ei kasutanud teadlikult ühtegi reflekteerimise mudelit. Tutvunud ALACT-mudeliga sain aru, et olin rakendanud alateadlikult seda mudelit õpilasmaleva korraldamise algusest peale.

2018. aasta õpilasmaleva korralduse järel tunnustas Jõhvi vallavanem mind hea õpilasmaleva korraldamise eest vallavalitsuse üldkoosolekul. Lisaks olen saanud positiivset tagasisidet õpilasmalevas osalenud laste vanematelt, kellele meeldis, et õpilasmalev andis noortele esmase töökogemuse ja sisustas eesmärgipäraselt nende vaba aega.

Õpilasmaleva eesmärk oli võimaldada noortele esmase töökogemuse saamist, arendada noorte ettevõtlikkust ja seostada malevas saadud kogemusi noorte tulevikuplaanidega. Malevat korraldades planeerisin arendavad tegevused, eesmärki silmas pidades. Tegevuste järel

arutlesime noortega, mida nad õppisid ning kuidas nad saadud kogemusi edaspidises elus kasutada saavad.

Noored, kes osalesid malevas, külastavad tihti Jõhvi noortekeskust, mis on andnud mulle võimaluse nendega vestelda õpilasmalevast. Noorte sõnul on malevakogemus andnud nendele ettekujutuse töömaailmast, tänu millele nad loodavad edaspidi lihtsamalt siseneda tööturule. Noored arvavad, et malevas saadud töökogemus võib olla mõnevõrra kergem, kui tulevikuamet, aga annab hea ülevaate sellest, mis võib neid ees oodata, kui nad asuvad edaspidi tööle. Noored on märkinud, et saadud töökogemust saab kirjutada oma elulookirjeldusse, mis annab eelise tööturul eakaaslaste ees, kellel töökogemused puuduvad.

Noored on saanud eluliselt vajalikke kogemusi, mida annab üle kanda edaspidisesse ellu. Ühistegevuste järel tegin noortega aruteluringi, kus proovisin neid suunata kogemuse õppemomendi teadvustamisele. Noored mõistsid, et ürituse korraldamine andis nendele esinemisoskust, julgust, korraldamiskogemust ja meeskonnatöö oskusi. Saadud teadmisi saab kasutada näiteks koolis, noorsootöös või tulevases ametikohas.

Enda analüüsi ja noorte tagasiside põhjal võin öelda, et maleva eesmärgid said edukalt täidetud.

KOKKUVÕTE

Käesoleva lõputöö eesmärgiks oli anda ülevaade Jõhvi õpilasmaleva korraldamise ja arendamise protsessist aastatel 2016-2018. Õpilasmaleva eesmärgiks oli võimaldada noortele esmase töökogemuse saamist, arendada noorte ettevõtlikkust ja seondada malevas saadud kogemusi noorte tulevikuplaanidega.

Seadsin endale loov-praktilises lõputöös ülesanneteks: hinnata Jõhvi õpilasmaleva arendamisprotsessi, tuua esile enda areng õpilasmaleva korraldajana ja anda hinnang õpilasmaleva eesmärgi saavutamisele.

Leian, et saavutasin loov-praktilisele lõputööle seatud eesmärgi.

Jõhvi õpilasmaleva arendamisprotsess kolme aasta vältel oli pidev ja sisukas. Kuigi ma ei rakendanud ALACT-mudelit tegevuse reflekteerimiseks teadlikult maleva algusest, märkisin järjekindlalt üles tähelepanekuid muutmist vajavate tegevuste kohta. Neid märkusi arvestades kavandasin järgmise maleva, rakendasin alternatiivseid tegevusi ning hindlasin tulemusi. Kasutada ALACT-mudelit õpilasmaleva korraldustegevuse arendamisest ülevaate andmiseks oli seetõttu põhjendatud.

Tagasiside malevas osalenud noortelt ja nende vanematelt kinnitab, et õpilasmalev saavutas oma eesmärgi. Noorte jaoks osutusid väga kasulikeks ettevõtete külastused: vestlused ettevõtjatega ja info ettevõtjaks kujunemise vajalikest eeldustest ning tegevustest.

Jätkates õpilasmalevate läbiviimist on vajalik kindlasti välja töötada malevakogemuse tagasisidestamise ja mõtestamise vorm, mis aitab noortel aru saada kuidas omandatud teadmisi ja oskusi uutesse oluordadesse üle kanda. Süvenedes John Dewey tegevuse kaudu õppimise (*Learning by doing*) käsitluse võimaldas mulle põhjalikuma arusaamise õppimisest läbi kogemuse. Mõistsin, et üksnes kogemisest noortele ei piisa. Et toimuks õppimine, peab järgnema diskussioon või arutelu, et õppimismomenti teadvustada.

Käesoleva lõputööga tutvumisest võiks olla kasu alustavale õpilasmaleva korraldajale, sest töö rõhutab korraldustegevusega järjepideva ja teadliku analüüsimise vajadust. Kindlasti on lõputöö vajalik Jõhvi vallavalitsusele, kuna annab ülevaate noorsootöö väärtustest, millest malevat korraldades olen juhindunud ning võimaldab ülevaate Jõhvi õpilasmaleva tegevusest aastatel 2016-2018.

KASUTATUD KIRJANDUS

Arendi, P. 2011. Töökasvatus koolieelses eas. Ilo:Tallinn

Dewey, J. 1997. Experience and education. The Kappa Delta Pi lecture series

Dewey pedagoogika. <http://deweypedagoogika.blogspot.com/2012/04/john-dewey-panus-kasvatusteadlase-ja.html> (14.05.2019)

Eesti Noorsootöö Keskus www.entk.ee (03.01.2019)

Elamuspedagoogika. Kogemusõpe. Seikluskasvatus. Tegevuste kaudu õppimine. <https://www.ank.ee/avaleht/images/dokumendid/riskilapsed/esitlused/seikluskasvatus.pdf> (20.05.2019).

Elenurm, T. 2008. Meeskonna kujunemine ja tööjaotus. Meeskonna ühteliitmine ja emotsionaalse liidri roll. Juhiabi käsiraamat. Kirjastus Äripäev.

Elevant, L., Visamaa, K., Rinne, S., Aro, M. 2006. Noored ja tööturg. Tallinn: MTÜ BGC grupp

Eesti õpilasmalev www.malev.ee (13.05.2019)

Pöld, P. Ettevõtlus. [Õpiobjekt] <http://www.lvrkk.ee/kristiina/piret/ettevotlus/index.html>, (16.05.2019)

Grip, A., Van Loo, J., Sanders, J. (2004). The Industry Employability Index: Taking account of supply and demand characteristics. *International Labour Review*, lk 216

Hansen, L. 2017. <http://www.ettevotlikkus.ee/2017/10/11/milleks-meile-ettevotlikkus/> (19.05.2019)

Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehekülj
<https://www.hm.ee/et/tegevused/noortevaldkond/noorsootoo> (4.01.2019)

Jarvis, P. 1990. International Dictionary of Adult and Continuing Education. London: Routledge

Kainulainen, J., Kähönen, T. 1999. *Seikkailukasvatus – elämyksellistä oppimista: Tapaustutkimus Kajaanin opettajankoulutuslaitoksen seikkailukasvatuskurssista. Pro gradu-tutkielma. Oulun Yliopisto, lk 7*

Kutsestandardid: noorsootöötaja, tase 6-alumisi kutsekaid pole vaja vast.

Kutsestandard noorsootöötaja tase 6. 2017. Sihtasutus Kutsekoda.
<https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/exportPdf/10452122> (02.05.2019)

Kutsestandard noorsootöötaja tase 4. 2017. Sihtasutus Kutsekoda.
<https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/exportPdf/10452122> (02.05.2019)

Kutsekoda <https://www.kutsekoda.ee/kutsestandardid/> (19.05.2019)

Korthagen, F., Vasalos, A. (2005). Levels in Reflection: Core Reflection as a Means to Enhance Professional Growth. *Teachers and Teaching: Theory and Practice* 11 (1), lk 47-71.

Korthagen <https://korthagen.nl/en/> (14.05.2019)

Liivik, O. 2009. Eesti Üliõpilaste Ehitusmalev ja Eesti Õpilasmalev. www.estonica.org (13.03.2019)

Martma, L., Lillemets, A., Taru, M., Kost, R. 2017. Noorsootöö võimalused noorte ettevõtlikkuse toetamisel. SA Archimedese noorteagentuur.

Noorsootöö seadus. RT I 2010, 44, 262 ; RT I, 04.07.2017, 39
<https://www.riigiteataja.ee/akt/104072017039?leiaKehtiv> (03.01.2019)

Noortevaldkonna arengukava 2014-2020. https://www.hm.ee/sites/default/files/nak_est.pdf (3.01.2019)

Noorte tervistav ja arendav puhkus <https://entk.ee/toetused/noorte-tervistav-ja-arendav-puhkus/> (19.05.2019)

Jung, N. 2013. Noorsootöö kui väärtuskasvatus. Rmt: Noorsootöö õpik. Toim. Valge, M. SA Archimedes Euroopa noored Eesti büroo, lk 40-41.

Pihlakas, M., T. 2005. Seikluskasvatus- elamuslik õpe. Viljandi: TÜVKA [Kursusetöö]

Randmaa, T., Raiend, E., Rohelaan, R., Kupp, A., Mägi, A. 2007. Ettevõtluse alused. SA Innove. Perioodika Perpo OÜ

Refleksioon õpetaja professionaalses arengus <https://tulevikuopetaja.hitsa.ee/moodul-v/refleksioon-opetaja-professionaalses-arengus/3-sibula-mudel-refleksiooni-tasemetel-iseloomustamiseks/2-mudel-korthagen-alact-mudel-refleksiooni-struktureeritud-protsessi- kirjeldamiseks/> (16.05.2019)

SA õpilasalev kodulehekülj <http://malev.ee/> (20.12.2018)

Sakk, I. 2016. Õpilasmaleva leht. Veebruar. Tallinn: Sihtasutus Õpilasmalev

Sööt, A. 2010. Suunatud sügava refleksiooni roll algaja tantsuõpetaja professionaalses arengus. Magistritöö. Tartu

Tähtsamad tegevused 2018/2019. õppeaastal https://www.hm.ee/sites/default/files/2018-2019-oppeaasta-olulisemad-teemad_viimane.pdf (19.05.2019)

Tööinspeksioon www.ti.ee (23.04.2019)

Töölepingu seadus RT I 2009, 5, 35; RT I, 13.03.2019, 173.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/112072014146?leiaKehtiv> (22.04.2019)

Töökasvatus <https://sites.google.com/site/tookasvatus/tooharjutamine/opilasmalev> (14.05.2019)

Töömaailm, elukutsed <http://www.rajaleidja.ee/toomaailm-elukutsed/> (14.05.2019)

Virovere, A., Alas, R., Liigand, J. 2005. Organisatsioonikäitumine. Tallinn: Kirjastus Külim, lk 107,112

Zeiger, P. 2013. Vajalikke teadmisi ettevõtlusest. Tallinn <https://ettevotlusope.weebly.com/>

LISA 1. Jõhvi õpilasmaleva eelarve

LISA 1 - PROJEKTI EELARVE	JÕHVI ÕPILASMALEV
Taotleja:	Jõhvi vallavalitsus

Rea nr	Kulukoht	Kokku kulud
1.	Personalikulud	
1.1.1	Töötasu	1,331.51 €
1.1.2	Sotsiaalmaks	439.40 €
1.1.3	Töötuskindlustusmaks	10.65 €
2.	Kulud malevlastele	
2.1	Kulud malevlaste töötasudeks	
2.1.1	Töötasu	1,668.00 €
2.1.2	Sotsiaalmaks	550.44 €
3.	Kulud malevlaste tegevustele	
3.1	Toitlustus	280
	KOKKU:	4,280 €

LISA 2. 2016 aasta maleva projekti eelarve

LISA 2 - PROJEKTI EELARVE			
Taotleja:	Jõhvi Vallavalitsus		
Projekti nimi:	Jõhvi õpilasmalev		
Rea nr	Kulukoht	Taotletav toetus	Kokku kulud
2.2	Muud kulud malevlastele	525	525
2.2.1	Toitlustus	190	190
2.2.2	T-särgid		0
2.2.3	Termid	285	285
2.2.4	Bowling	50	50
3.	Kulud inventarile	0	0
3.1	Bürootarbed		0
			0
			0
4.	Üldkulud	0	0
4.1	Töövahendid		0
4.2	Vaba aja tegevused		0
4.3	Transport		0
5.	Muud kulud	0	0
5.1	Esmaabi tarbed		0
			0
6.	Kulud kokku (read 1+2+3+4+5)	525	525
	Koostas: Janika Juuse		

LISA 3. 2017. aasta maleva projekti eelarve

LISA 2 - PROJEKTI EELARVE			
Taotleja:	Jõhvi Vallavalitsus		
Projekti nimi:	Jõhvi õpilasmalev		
Rea nr	Kulukoht	Taotletav toetus	Kokku kulud
2.2	Muud kulud malevlastele	600	600
2.2.1	Toitlustus	200	200
2.2.2	T-särgid	115	115
2.2.3	Termid	285	285
			0
3.	Kulud inventarile	0	0
3.1	Bürootarbed		0
			0
			0
4.	Üldkulud	150	150
4.1	Töövahendid		0
4.2	Vaba aja tegevused		0
4.3	Transport	150	150
5.	Muud kulud	0	0
5.1	Esmaabi tarbed		0
			0
6.	Kulud kokku (read 1+2+3+4+5)	750	750
	Koostas: Janika Juuse		

LISA 4. 2018. aasta maleva projekti eelarve

LISA 2 - PROJEKTI EELARVE			
Taotleja:	Jõhvi Vallavalitsus		
Projekti nimi:	Jõhvi õpilasmalev		
Rea nr	Kulukoht	Taotletav toetus	Kokku kulud
2.2	Muud kulud malevlastele	450	450
2.2.1	Toitlustus	250	250
2.2.2	T-särgid	200	200
			0
			0
3.	Kulud inventarile	0	0
3.1	Bürootarbed		0
			0
			0
4.	Üldkulud	600	600
4.1	Töövahendid		0
4.2	Vaba aja tegevused	200	200
4.3	Transport	400	400
5.	Muud kulud	10	10
5.1	Esmaabi tarbed	10	10
			0
6.	Kulud kokku (read 1+2+3+4+5)	1060	1060
	Koostas: Janika Juuse		

LISA 5. Jõhvi õpilasmaleva korraldaja käsundusleping

KÄSUNDUSLEPING nr

Jõhvis

" " juulil 2018

Jõhvi Vallavalitsus, registrikood 75033483, aadress Kooli 2, Jõhvi 41595, keda esindab abivallavanem **Riina Sooäär** (edaspidi käsundiandja) ja **Janika Juuse**, isikukood -----, elukoht: Hariduse 8-48, Jõhvi, (edaspidi käsundisaaja) sõlmisid käesoleva lepingu alljärgnevas:

1 Lepingu ese

Lepingu ese on Käsundisaaja poolt Käsundiandja huvides punktis 2 loetletud käsundite täitmine Lepingu järgi.

2 Teenuse sisu

Käsundisaaja kohustub osutama käsundiandjale järgmist teenust:

- 2.1 Maleva tegevuskava koostamine;
- 2.2 laagri töö koordineerimine;
- 2.3 Eesti Noorsootöö Keskuse (ENTK) malevaprojekti planeerimine, kirjutamine, korraldamine, läbi viimine ja aruande tegemine;
- 2.4 Jõhvi malevarühma 15 ma levlase ja rühmajuhi juhendamine perioodil 25. juuni - 6. juuli 2018:
- 2.5. ürituste korraldamine ja läbi viimine;
- 2.6 tagama malevarühma päevakava (9.00– 13.00 töötegemine, 13.00– 14.00 lõunasöök, alates 14.00 – ühistegevuste korraldamine ja läbiviimine);
- 2.7 tagama malevlaste turvalisuse ühisüritustel osalemisel.
- 2.8 täitma kõik nõuded seoses alaealistega töötamisel.
- 2.9 Käsundi saaja esindab tööde teostamisel Jõhvi valla huve ja ei tekita oma tegevusega kahju Jõhvi valla mainele.

3 Käsundisaaja õigused ja kohustused

Käsundisaajal on õigus:

- 3.1 saada Käsundiandjalt temale teenuse osutamiseks vajalikke juhiseid ja teavet;
- 3.2 saada Käsundi täitmise eest tasu Lepingu 5 peatüki kohaselt;
- 3.3 Käsundisaaja on kohustatud tarvitusele võtma kõik abinõud käsundiandja poolt temale usaldatud vara säilimiseks ja hüvitama käsundiandjale kahju, mis tekkis vara hävimise või kahjustamise tagajärjel.
- 3.4 Käsundisaaja peab teatama käsundiandjale teenuse osutamise seotud asjaoludest, mis võivad takistada teenuse osutamist ja /või ajendada osutatava teenuse tingimusi muutma. Teenuse tingimuste muutmise kokkulepe sõlmitakse kirjalikus vormis.

4 Käsundiandja õigused ja kohustused

Käsundiandjal on õigus:

- 4.1 nõuda Käsundisaajalt Käsundi täitmist;
- 4.2 nõuda Käsundisaajalt varalise ja mittevaralise kahju hüvitamist, mis on tekkinud Käsundisaaja osutatava teenuse Lepingus kokkulepitust erineval täitmisel.

Käsundisaaja kohustub:

LISA 6. Jõhvi õpilasmaleva kasvataja käsundusleping

KÄSUNDUSLEPING nr

Jõhvis

" " juunil 2018

Jõhvi Vallavalitsus, registrikood 75033483, aadress Kooli 2, Jõhvi 41595, keda esindab abivallavanem **Riina Sooäär** (edaspidi käsundiandja) ja **Tiina Unt**, isikukood -----, elukoht: Hariduse 4-15, Jõhvi, (edaspidi käsundisaaja) sõlmisid käesoleva lepingu alljärgnevas:

1 Lepingu ese

Lepingu ese on Käsundisaaja poolt Käsundiandja huvides punktis 2 loetletud käsundite täitmine Lepingu järgi.

2 Teenuse sisu

Käsundisaaja kohustub osutama käsundiandjale järgmist teenust:

- 2.1 Jõhvi malevarühma 15 malevlase juhendamine perioodil 25. juuni - 6. juuli 2018;
- 2.2. Ühisürituste korraldamise noorte juhendamine;
- 2.3 Tagama malevlaste turvalisuse töö tegemisel ja ühisüritustel osalemisel.
- 2.4 Käsundi saaja esindab tööde teostamisel Jõhvi valla huve ja ei tekita oma tegevusega kahju Jõhvi valla mainele.

3 Käsundisaaja õigused ja kohustused

Käsundisaajal on õigus:

- 3.1 saada Käsundiandjalt temale teenuse osutamiseks vajalikke juhiseid ja teavet;
- 3.2 saada Käsundi täitmise eest tasu Lepingu 5 peatüki kohaselt;
- 3.3 Käsundisaaja on kohustatud tarvitusele võtma kõik abinõud käsundiandja poolt temale usaldatud vara säilimiseks ja hüvitama käsundiandjale kahju, mis tekkis vara hävimise või kahjustamise tagajärjel.
- 3.4 Käsundisaaja peab teatama käsundiandjale teenuse osutamisega seotud asjaoludest, mis võivad takistada teenuse osutamist ja/või ajendada osutatava teenuse tingimusi muutma. Teenuse tingimuste muutmise kokkulepe sõlmitakse kirjalikus vormis.

4 Käsundiandja õigused ja kohustused

Käsundiandjal on õigus:

- 4.1 nõuda Käsundisaajalt Käsundi täitmist;
- 4.2 nõuda Käsundisaajalt varalise ja mittevaralise kahju hüvitamist, mis on tekkinud Käsundisaaja osutatava teenuse Lepingus kokkulepitust erineval täitmisel.

Käsundisaaja kohustub:

- 4.4 juhtima kohe tähelepanu teenuse osutamisel Käsundisaaja tegevuses ilmnevatele puudustele.

LISA 7. Jõhvi õpilasmalev 2016 nädalakava

Jõhvi õpilasmaleva nädalakava 2016					
27. juuni-8. juuli					
Aeg	Esmaspäev 27.06	Teisipäev 28.06	Kolmapäev 29.06	Neljapäev 30.06	Reede 31.06
9.00	Kogunemine, tööohutuse infotund, tööülesannete jagamine, isikukaitsevahendite jagamine	Kogunemine, tööülesannete ja töövahendite jagamine ja selgitamine			
9.10	Tööobjektile minek, 3h tööd				
10.00	Tööobjektile minek, 3h tööd				
13.00	<i>Lõunasöök</i>				
14.00	Rekvisiitide valmistamine maleva avamiseks, maleva särkide jagamine, tutvumismängud	Salasõbra loos, malevalaulu ja malevatantsu välja mõtlemine	Sõit Toila kooli juurde (tellitud buss)	Eesti töötukassa infotuba: alaealiste töölepingud, seadusandlus	Innove Rajaleidja infotuba: minu tulevikuamet
14.30	Jõhvi kontserdimaja juurde minek, maleva rongkäik keskväljakule		Ühistegevused Toila õpilasmalevaga (orienteerumine, mängud)		
15.00	Õpilasmaleva avamine Jõhvi keskväljakul koos KOV esindajatega				
16.00	Koju minek	Koju minek	Koju minek (tellitud buss)	Koju minek	Koju minek
Aeg	Esmaspäev 03.07	Teisipäev 04.07	Kolmapäev 05.07	Neljapäev 06.07	Reede 07.07
9.00	Kogunemine, tööohutuse infotund, tööülesannete jagamine, isikukaitsevahendite jagamine				
9.10	Tööobjektile kõndimine, 4h tööd				
13.00	<i>Lõunasöök</i>				
14.00	Illuka kooli juurde sõitmine	Sõit Toila SPA-hotelli juurde	Mäetaguse mõisa juurde sõitmine	Bowlingu mängimine (Jõhvi bowling)	Õpilasmaleva lõpetamise ettevalmistamine (malevafilmi monteerimine, mängude välja mõtlemine). Sõit Kurtna noortekeskusesse
14.30	Ühistegevused Illuka õpilasmalevaga (spordipäev)	Termide külastus (ujumine)	Ühistegevused Mäetaguse õpilasmalevaga (malevatantsu esitamine, viktoriin, mängud)		Õpilasmaleva lõpetamine (Malevafilmide vaatamine ja võitja välja kuulutamine, aasta malevlase valimine, mängud,
15.00					
16.00	Koju minek (tellitud buss)	Koju minek (tellitud buss)	Koju minek (tellitud buss)		Koju minek (tellitud buss)

LISA 8. Jõhvi õpilasmalev 2017 nädalakava

Jõhvi õpilasmaleva nädalakava 2017					
3.-14. juuli 2017					
Aeg	Esmaspäev 03.07	Teisipäev 04.07	Kolmapäev 05.07	Neljapäev 06.07	Reede 07.07
9.00	Kogunemine, tööohutuse infotund, tööülesannete jagamine, isikukaitsevahendite jagamine	Kogunemine, tööülesannete ja töövahendite jagamine ja selgitamine			
9.10					
10.00					
13.00	<i>Lõunasöök</i>				
14.00	Rekvisiitide valmistamine maleva avamiseks, maleva särkide jagamine, tutvumismängud	Innove Rajaleidja infotuba: minu tulevikuamet	Kõnnime Ahtme	Sõit Vaivara vallavalitsuse juurde (tellitud buss)	Sõit Mäetagusele mõisa juurde (tellitud buss)
14.30	Jõhvi kontserdimaja juurde minek, maleva rongkäik keskväljakule		Firma E-Tehno külastus	Ühistegevused Vaivara õpilasmalevaga (orienteerumine, mängud)	Ühistegevused Mäetaguse õpilasmalevaga (malevalaulu esitlemine)
15.00	Õpilasmaleva avamine Jõhvi keskväljakul koos KOV esindajatega, malevlase vanne				
16.00	Koju minek	Koju minek	Kõnnime koju	Koju minek	Koju minek
Aeg	Esmaspäev 10.07	Teisipäev 11.07	Kolmapäev 12.07	Neljapäev 13.07	Reede 14.07
9.00	Kogunemine, tööohutuse infotund, tööülesannete jagamine, isikukaitsevahendite jagamine				
9.10	Tööobjektile kõndimine, 4h tööd				
13.00	<i>Lõunasöök</i>				
14.00	Eesti Töötukassa infotund: alaealisi töötajaid puudutav seadusandlus, töökogemus malevas	Sõit Toila SPA-hotelli. Ternide külastus (ujumine)	Jõhvi õpilasmaleva filmi tegemine ja monteerimine.	Illuka kooli juurde sõitmine (Tellitud transport)	Õpilasmaleva lõpetamise ettevalmistamine (malevafilmi monteerimine, mängude välja mõtlemine). Sõit Toila
15.00				Ühisüritus Illukal (Spordipäev)	Õpilasmaleva lõpetamine Toilas, malevafilmide
16.00	Koju minek	Koju minek (tellitud buss)	Koju minek	Koju minek (Tellitud transport)	Koju minek (tellitud buss)

LISA 9. Jõhvi õpilasmalev 2018 nädalakava

Jõhvi õpilasmaleva nädalakava 2017					
25. juuni-6. juuli 2017					
Aeg	Esmaspäev 25.06	Teisipäev 26.06	Kolmapäev 27.06	Neljapäev 28.06	Reede 29.06
9.00	Kogunemine, tööohutuse infotund, tööülesannete jagamine, isikukaitsevahendite jagamine	Kogunemine, tööülesannete ja töövahendite jagamine ja selgitamine			
9.10		Tööobjektile kõndimine, 4h töö tegemine Jõhvi linnas			
10.00	Tööobjektile minek, 3h tööd				
13.00	<i>Lõunasöök</i>				
14.00	Rekvisiitide valmistamine maleva avamiseks, maleva särkide jagamine, tutvumismängud, salasõbra loos	Innove Rajaleidja infotuba: minu tulevikuamet	Eesti Töötukassa infotuba: seadused, mis puudutavad alaealisi töötajaid.	Kõnnime Autohalli	Sõit Kohtla-Nõmme rahvamajja
14.30	Sõit Toila laululavale (tellitud buss)			Ettevõtte juht tutvustab oma firmat ja vestleme, kuidas ta on saanud edukaks ja firmat juhatab.	Ühistegevused Toila Malevaga (malevalaulu esitamine)
15.00	Õpilasmaleva avamine Toila lauluväljakul koos KOV esindajatega, malevlase vanne				
16.00	Koju minek (tellitud transport)	Koju minek	Koju minek	Kõnnime koju	Koju minek (tellitud transport)
Aeg	Esmaspäev 02.07	Teisipäev 03.07	Kolmapäev 04.07	Neljapäev 05.07	Reede 06.07
9.00	Kogunemine, tööohutuse infotund, tööülesannete jagamine, isikukaitsevahendite jagamine				
9.10	Tööobjektile kõndimine, 4h tööd				
13.00	<i>Lõunasöök</i>				
14.00	Flashmobi õpetusvideo tegemine ja saatmine teistele malevatele	Enesekaitse töötuba (Viru vangla enesekaitse koolitaja)	Sõit Kauksi randa	Õpilasmaleva lõpetamiseks valmistamine (telgi kokkupanek, kava koostamine, söögi valmistamine õhtuks)	Sõitmine Toila KONGO kokteilibaari
15.00			Peipsi järves ujumine, ühismängud teiste malevatega		KONGO töötuba: "Kuidas teha tervislikke alkoholivabasid kokteile?" ning ettevõtja infotund
16.00	Koju minek	Koju minek		Koju minek	Koju minek (Tellitud transport) salasõbra ümbrikute
17.00			Koju minek	Vaba aeg	
18.00				Õpilasmaleva lõpetamine (flashmob, malevafilmid, disko)	

SUMMARY

My graduation paper describes organising and developing Jõhvi labor camp in the years 2016-2018. The purpose of the labor camp was to give young people their first work experience, develop youth entrepreneurship and associate the experience of the camp with future life.

I set the following activities to complete my task: to evaluate the labor camp development process, highlight my own development as an organizer and evaluate the achievement of the goal. I found that I achieved the goals that I set out.

The development process for three years was continuous and meaningful, although I did not knowingly apply the ALACT-model to reflect the action from the beginning of the organization process of Jõhvi labor camp. I consistently noted the observations about the activities that needed to be changed. In the light of these comments, I planned the next activities, applied alternative activities, and evaluated the results. The use of the ALACT model to provide an overview of the development of the work organization of the labor camp was therefore justified.

Feedback from young people who participated in the camp and their parents confirms that the pupil's plan achieved its purpose. For young people, business visits were very helpful: conversations with entrepreneurs and information about the necessary preconditions and activities for becoming an entrepreneur.

Continuing to organize labor camp, it is necessary to develop a feedback and reflection form for the youth, which helps young people to understand how to transfer acquired knowledge and skills to new situations. John Dewey's approach to learning by doing gave me a deeper understanding of learning through experience. I realized that it was not enough for young people to experience it alone. In order to learn, there must be a discussion to raise awareness of learning.

Examining this paper could be beneficial for someone organizing a labor camp for the first time, because the work emphasizes the need for consistent and conscious analysis of the organization process. Certainly this paper is necessary for the Jõhvi rural municipality government, because it gives an overview of the values of youth work on which basis I organized the camp and provides an overview of the activities of the Jõhvi labor camp in 2016-2018.

LIHTLITSENTS

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Janika Juuse,

1. Annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Jõhvi õpilasmaleva korraldamine ja arendamine aastatel 2016-2018“, mille juhendaja on Külli Salumäe, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Janika Juuse

21.05.2019